

Barn har rett – rett og slett

Vi har alle vært barn, og de fleste av oss både kjenner og erkjenner at det vi opplevde i barndommen preger oss resten av livet, på godt og vondt.

Noen ganger kan en inngripen i et barns tilværelse gjøre livet bedre for ham eller henne. Det kan være du eller jeg som ser noe og gjør noe med det, og som med det er døråpneren til et bedre liv for et barn som lever med belastninger.

Vi er alle forpliktet til å si fra hvis vi er bekymret, og alt helsepersonell har opplysningsplikt til barnevernet. Det innebærer at dersom det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, skal helsepersonell uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger til barnevernstjenesten om dette. Opplysningsplikten er sterk. Som offentlig instans har helsepersonell en meldeplikt som innebærer at det er straffbart å unnlate å melde fra til barnevernet dersom det er grunn til å tro at det foreligger mishandling eller alvorlig omsorgssvikt.

Vi som leser Tidende har visst det lenge, og i november nådde det første-siden av Aftenposten: Med barneombudet som frontfigur fikk allmennheten vite at tannrâte hos barn er å betrakte som omsorgssvikt. Dette er med mindre det foreligger bakenforliggende sykdom eller andre forhold som tilsier at tannhelsen ikke har kunnet bli ivaretatt.

De som jobber i tannhelsetjenesten har som sagt plikt til å melde fra til barnevernet ved mistanke om at dårlig tannhelse skyldes omsorgssvikt. Tannlegens rolle, som helsepersonell som ser barna jevnlig, tett på, med mulighet til å observere både kropp og atferd, og deres plikt til å melde fra om mulig omsorgssvikt, er noe den nye helsestatsråden hadde merket seg gjennom oppslaget i avisen, fikk vi høre da hun avla Den offentlige tannhelsetjenesten et besøk i slutten av november.

Vi får håpe at avisoppslaget fører til at

flere barn får hjelp, ved at flere i tannhelsetjenesten blir oppmerksomme på sin viktige rolle, og at det ikke fører til at flere voksne gjør sitt for å unngå at barn som trenger hjelp kommer til tannlegen.

I en undersøkelse blant tannhelsepersonell gjennomført av Universitetet i Oslo for en tid tilbake, svarte 80 prosent at de har hatt mistanke om omsorgssvikt, mens bare 25 prosent svarte at de har meldt fra. Nå går imidlertid tendensen i retning av at underrapporteringen er minskende og at flere melder fra, leste vi i Aftenposten, med Anne Rønneberg ved Universitetet i Oslo som kilde.

Det er godt å vite når vi går mot slutten av 2009, og noterer at det er 20 år siden FNs konvensjon om barnets rettigheter ble vedtatt av de forente nasjoner. Det var den 20. november 1989. 193 land har sluttet seg til konvensjonen som skal sikre menneskerettighetene for denne særlig sårbare og utsatte gruppen, mens land som USA og Somalia ikke har gjort det. Norge ratifiserte barnekonvensjonen i 1991, og inkorporerte den i norsk lov i 2003. Stortinget vedtok samtidig å gi Barnekonvensjonen forrang hvis det skulle oppstå motstrid mellom norsk lovgivning og konvensjonsbestemmelsene.

I denne utgaven av Tidende besøker vi Barneavdelingen ved Institutt for klinisk odontologi i Oslo og ser at barna blir tatt godt vare på ved lærestedene i odontologi, samtidig som det utdannes allmenntannleger og spesialister innen fagfeltet barnetannpleie.

Julen skal være barnas høytid. Tannlegeforeningen markerer dette ved å gi sin julegave til FNs barnefond, Unicef. Tidende vil også få ønske alle barn og alle sine lesere i alle aldre en gledelig og fredelig jul.

Ellen Beate Dyvi

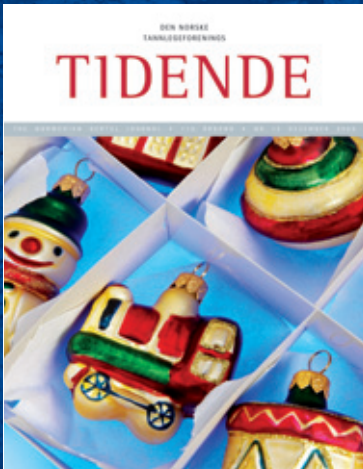

Foto: © Jan Djenner/Samfoto.
Design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Fridrich-Aas

Redaksjonssekretær:
Kristin Aksnes

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl
Anders Godberg
Malin Jonsson

ABONNEMENT
Abonnementspris for ikke medlemmer
og andre abonnenter kr 1350,-
Bestilles i NTFs sekretariat.

ANNONSER
Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
NTFs sekretariat
E-post: eirik.andreassen@tannlegeforeningen.no

TELEFON OG ADRESSE
Frederik Stangs gate 20,
postboks 3063 Elisenberg, 0207 Oslo
Tlf. 22 54 74 00, faks 22 55 11 09
E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
http://www.tannlegetidende.no

UTGIVER
Den norske tannlegeforening,
www.tannlegeforeningen.no
E-post: tannlegeforeningen@
tannlegeforeningen.no

ISSN 0029-2303
Opplag: 5 800
15 nummer per år
Parallellpublisering og trykk: 07 Gruppen AS
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.